

Sirkku Pihlman

Museologia ja RAKE

Tiedekunnan rakennetta ja koulutusta rukataan jälleen tehostamisen toivossa. Samalla museologia nivotaan useisiin uusiin opintopolkuihin yhdessä toisten oppiaineiden kanssa. Sivuainekoe ei näyttäisi olevan vaarassa, mutta siinä on kehittämisen varaa.

Laitoksen opetuksen kehittämisen työryhmä on syksyn aikana valmistellut tiedekunnan rakenteellisen kehittämisen, tuttavallisesti raken, edellyttämiä uudistuksia. Kiireisimpänä päätettävänä ovat laajemmat hakukohteet. Tämän uudistuksen seurauksena kandidaatintutkintojen odotetaan laaja-alaistuvan siten, että identifioituminen pääaineeseen tapahtuisi myöhemmässä vaiheessa. Hakukohteet alkavat olla selvillä. Ne noudattelevat perinteisiä oppiaineryhmiä: historia, kulttuurien tutkimus ja taiteiden tutkimus. Joissakin oppiaineissa nähdään opiskelijan opiskelumotivaation kannalta nurinkurisena, että paneutumista pääaineeseen – kuten musiikkitieteeseen tai arkeologiaan – viivytetään.

Uudistusten tavoitteena on – taas kerran – tuloksellisuuden, laadun, joustavuuden ja opintoaikojen parantaminen. Opintoviikkoja tarvittaisiin surkeasti lisää, sillä yliopiston uuden rahoitusmallin mukaan tiedekuntia palkitaan mm. 55 op/vuosi suorittaneiden opiskelijoiden määrästä. Tiedekuntamme joutuu kirimään raivokkaasti. On tarjottava opetusta siten, että 55 opintopisteen suorittamismahdollisuus ei ole kiinni tarjonnan tai tiedonkulun puutteista. Keinoina nähdään joustavat opintopolut, opinto-ohjaus, entistä laajempi opetusyhteistyö esimerkiksi metodiopetuksessa, koordinoitua lukujärjestyksiä sekä opintojen kuormittavuuden tarkistaminen. Opinnot pitäisi aloittaa heti ensimmäisenä syksynä useammassa aineessa, pääaine valikoituisi vasta ajan myötä. Sivuaineoikeus olisi vapaa. Opetustilat rajoittavat tosin kurssien kokoa, joten jonkinlaista karsintaa on kuitenkin tehtävä: Sirkkalassakin on vai yksi auditorio.

Miten vapaa sivuaineoikeus sitten koskettaa museologiaa? Museologiamme on käytännönläheistä vaikka hiukan idealistista, ryhmätyöskentelevää. Se etenee nopeasti teoriasta käytäntöön ja käytännön ongelmanratkaisutehtäviin. Toteutamme kurseja mielellään yhdessä yliopiston ulkopuolisten alan toimijoiden kanssa. Joitakin kurseja on helppo avata muidenkin opiskelijoiden vapaasti hyödynnettäviksi, kuten jo on tehty. Opetuksen kehittämisen työryhmässä pidettiin yksimielisesti hyvänä, että sekä museologiassa että luovassa kirjoittamisessa oppilaat valitaan edelleen pääsykokeessa. Näin löydetään motivoituneimmat ja oppiaineissa voidaan todella antaa tavoitteiden mukaista opetusta. Silloin myös tuotos on hyvä. Vapaa sivuaineoikeus koskisikin näin ennen kaikkea niitä oppiaineita, joita voi opiskella myös pääaineina. Voi ajatella, että tämä tukee todellista mahdollisuutta valita pääaineensa opintojen myöhemmässä vaiheessa.

Museologian sivuainekokeessa jää vuosittain motivoituneita opiskelijoita kiintiön ulkopuolelle. Toisaalta joku jättää opintokokonaisuuden kesken. Keskimäärin puolet jatkaa aineopintoihin, mutta määrä vaihtelee vuosittain hiukan arvaamattomasti. Järkeistämisen ja kasvattamisen varaa siis on.

Ajattelen, että voisimme nostaa valittavan opiskelijamäärän jopa kolmeenkymmeneen. Samalla olisi mahdollista monipuolistaa valintakriteerejä siten, että kaikki vahvasti motivoituneet pääsisivät sivuaineen opintojen pariin. Arvelen, että tällä hetkellä valintaprosessi suosii hyvää kirjoittajaa, selkeää ajattelijaa ja niitä, joilla tämän lisäksi jo on kokemusta museoalan työtehtävistä tai ylipäänsä elämäkokemusta. Motivaatiokirjeen tai –kirjoitelman mukaan ottaminen voisi olla hyvä lisä valintaprosessiin. Valitut voisivat olla heterogeenisempi ryhmä, jolloin entistä useammanlaiset taidot ja asiat nousisivat mukaan ryhmän oppimisprosesseihin.

FT Sirkku Pihlman hoitaa Turun yliopiston museologian oppiainetta

